

Jeg drager imidlertid ikke deraf den Konklusion som den ærede sidste Taler, nemlig at vi altsaa meget godt kunne reducere Statens Indtægter. Jeg tror tværtimod, at dette vil have sine meget store Betænelighededer, og naar den samme ærede Taler særlig henbiste til et Forslag om at udlevere Land- og Vigningskatten til Kommunerne som et fra Højres Side stammende Forslag — det var de Ord, han brugte — saa er det ganske vist, at saadanne Forslag ere fremsatte fra Højremænds Side, men jeg tror ikke, det kan siges at være Udtryk for Højres Opfattelse i det hele taget af, hvad der er rigtig finansiel Politikk. Jeg for mit eget Vedkommende betragter det som noget meget betænkeligt for Statskassen at udlevere denne sidste Indtægtspost; thi derom kan man være forvisset: den vil næppe nogen Sinde kunne blive erstattet med en Indtægtspost af lignende Beskaffenhed, og de Indtægtsposter, som kunde blive bragte i Forslag til at erstatte Afgangen i Indtægter med, ville efter min Mening altid være af en mindre sikker, mere vævende Natur end disse. Jeg vil derfor i Modsetning til den ærede foregaaende Taler tilraade en høj Grad af Forsigtighed og Varsomhed ved Gennemførelsen af en saadan Finansoperation.

Der er en anden Finansoperation, jeg i Sammenhæng hermed vil tillade mig at berøre. Det, som forekommer mig betænkeligt ved den foreliggende finansielle Situation, er, at ved Siden af den Fremgang, der har vist sig i Regnskabsbeholdningen, er der tillige en Fremgang i Statsgælden. I en Række Aar have vi arbejdet paa at nedbringe den, men i de sidste to Aar er den vokset ikke saa lidt. Efter at det var lykkes at nedbringe den ved Udgangen af 1893—94 til omtrent 182½ Million Kr., er den derefter i de følgende 2 Aar steget med 16½ Million Kr. og udgjorde den 31te Marts dette Aar 199 Million Kr. Dette skyldes jo for en Del de Jærnbanelaan, som ere optagne ifølge Loven af 8de Maj 1894, men der er en Omstændighed, som ogsaa har bidraget dertil, og det er den Konvertering af Statsgælden, som delvis har fundet Sted i de sidste Aar, og hvorved en Del af 3½ % Gælden er blevet afløst af 3 % Gæld. Jeg berører dette, fordi jeg i Dag af Aviserne ser, at Agrarforeningen agter at rette en Opfordring til Regering og Rigsdagen om at fortsætte med disse Konverteringer for derved at trykke Rentefoden ned. Jeg for mit Vedkommende vilde meget fraraade at følge den Vej. Jeg tror overhovedet ikke, det er Statens Sag i et Forhold af den Natur at trykke enten til den

ene eller den anden Side, netop fordi de modstaaende Interesser her staa stærkt overfor hinanden. Jeg har ved tidligere Beslighed peget paa, at over for disse i og for sig naturlige Ønsker fra Debitorernes Side om at nyde godt af de gunstigere Vilkaar, hvad Kapital angaar, vejer paa den anden Side de Interesser ikke saa lidt, som repræsenteres af de mange lidet velstillede Samfundsmedlemmer, for hvem en saadan Konvertering indeholder et meget føleligt og meget alvorligt Tab. Jeg tror, det er naturligt, om Staten, hvor saadanne Interesser staa gensidig over for hinanden, vogter sig for at trykke til den ene eller den anden Side, men kun følger Forholdenes naturlige Gang. Jeg skal henbise til den Forsigtighed, som i saa Henseende er udiøst fra den tyeste Regerings Side, hvor man har tøvet over en halv Snes Aar med at foretage Konvertering af 4 pCt. Gælden, medens vi ere gaaede til at konvertere ikke blot til 3½ pCt., men ogsaa til 3 pCt., og det turde være sikkert, at netop det Hensyn, jeg har peget paa, har bidraget ikke lidt til den tyeste Regerings Tilbageholdenhed i saa Henseende. Det, som for mig er Hovedsagen, er imidlertid det, at en saadan Konvertering kun bliver berettiget, naar den naturligt følger af den givne finansielle Situation, og naar den kan foretages med virkelig Fordel for Statskassen. Den sidste Konvertering fra 3½ til 3 pCt. har efter min Opfattelse ikke just bragt nogen virkelig Fordel for Statskassen. Jeg fremsætter ikke dette som Kritik over Operationen, men kun til Behjælpning af Forholdene og af de Betingelser, som efter min Formening bør være til Stede for Foretagelsen af den Slags Foranstaltninger. Resultatet har ganske vist været, at der ved den stedfundne Konvertering er vunden en Rentebesparelse af omtrent 105,000 Kr. om Aaret, men den er kun vunden ved at forøge Statsgælden med henved 3 Mill. Kr. — 2,893,000 Kr. — og Følgen bliver den, at der altsaa skal hengaa en ret lang Række af Aar, før man i besparet Rente har indvundet hvad man i sin Tid vil komme til at betale mere for Gældens Indfrielse. Ser man bort fra Rentens Rente, varer det mellem 25 og 30 Aar, før man kan sige, at den Konvertering vil bringe Staten nogen virkelig reel Fordel. Jeg tror derfor, man kun bør foretage en saadan, naar Tidspunktet omtrent ligger saaledes for, at de ny Papirer, som man kan udstede med den Rente, der ydes, kan paaregnes at ville staa omtrent i pari. I modsat Fald vil man altid komme til at forøge Gældens Beløb, samtidig med at man reducerer